

Flori de erin

REVISTĂ FEMENINĂ

Anul IV.

Nr. 7.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

CUPRINSUL :

O înfierare — — — — —	Flori de crin
Din viața casnică a lui Gh. Pop de Băsești — — — — —	Dr. Ioan Georgescu
Un centenar — — — — —	P. Teofil A. Bălibanu
Lui Iisus — — — — —	George Bota
Mica floare dalbă — — — — —	P. Jon M. Gârleanu
Maria în călătorie — — — — —	Dr. Ilie Dăianu
Pustiul — — — — —	Vintilă Petrescu Vr.
La începutul anului școlar — —	Prof. Cornel Andrea
Necazuri școlare — — — — —	„Unirea“
Iudeii în învățământul secundar	Nic. Bogdan
Prospectul școlii de menaj și Tereza — — — — —	Congregația
Cronică	
Viața, roman — — — — —	Sabin G. Truția
Bibliografie — — — — —	} Tab.
Posta Redacției — — — — —	

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA : ȘIMLEUL-SILVÂNIEI

2 ex.

Biblioteca Universității

Cluj

FLORI DE CRIN

REVISTA FEMENINA

NIHIL SINE DEO

REDACTOR RESPONSABIL:
P. TEOFIL A. BĂLIBANU

LĂUDAT SĂ FIE ISUS

O INFIERARE

Unii interesați politici, se zice, prin dl Sandu Tudor, directorul ziarului „Credința” au crezut că este creștinesc și românesc lucru ca, în modul cel mai laș, să atace pe distinsul și preacinstitul arhieru: Dr. Iuliu Hossu, episcop de Cluj-Gherla.

Zic în modul „cel mai laș” 1. pentru că politicianii au binevoit a se ascunde la spatele dlui Sandu Tudor, 2. pentru că însuși dl Sandu Tudor prea bine a prevăzut că I. P. S. Păr. Episcop nu-și va câștiga cinstea pe calea proceselor și legilor omenesti, pentru simplul motiv că se împotrivesc spiritului preotesc (care admite procesul numai „in extremis”) și pentru că legile sunt făcute de către oameni și oamenii le pot suci cum vreau, iar judecătorii laici, crescuți în școala pătrunsă de duhul masoneriei — dacă vreau — cu ocazia procesului, își pot și bate joc de preoți!

Toate acestea le-a știut dl S. T., de aceea a fost așa de curajos!

Și cum să nu fii curajos, când știi că ai la spate „anonimi” politici, cari, cine știe, azi mâine, vor fi la putere... iar atunci — va ajuta Dumnezeu — și... „Credința”... — mai știi că nu? — va apare în 8, ori 12 pagini mari!...

Frumoase calcule, nu-i vorbă. Ce nu face omul pentru calcule? Când te gândești că — ori cum — ziarul se răspândește și... „de nu cură, picură”, iar mai târziu va și curge... poate chiar fără milă, doar’ politicianii trebuie să fie cu... recunoștință!

Convingerea că P. S. Episcop Iuliu este, așa cum cel ce scrie acestea rânduri știe precis că este, un om de cinste exemplară care, fără a face pe „farizeul” — ce-și smolea fața când ajuna — trăește o viață foarte modestă și cumpătată, etc. — toate acestea convingeri

bazate pe realitate, ce fac în fața unei „reclame” și în fața dușmanilor P. S.-lui Iuliu, pe cari, prin aceasta, i-am câștigat de prieteni!?

Apoi, chiar de a fost blamat P. S. Iuliu, cine a fost? Un „arhieru creștin” a fost făcut — în mod murdar și mincinos — de râsul oamenilor ticăloși — ce ne pasă? — bine că se bucură Francmasoneria!

Destul!

Cred că și cititorii s’au săturat de scormonirea acestor proaste amintiri.

Un lucru mai vreau să spun:

Omul plin de cele mai groaznice și mai murdare păcate, întotdeauna este cuprins și de păcatul drăcesc: **invidia**. Și, acest „om, plin de păcate”, nu vede cu ochi buni curățenia oamenilor din jurul lui, de aceea, asemenea „porcului ce se tăvălește în mocirlă”, se scutură, ca să „împroaște” (arunce) noroiu și în cei curați, pentru ca lumea să-i creadă și pe ei vinovați de păcatele de cari bârfitorii, cuprinși de neagră invidie, sunt plini până în creștet!

Oare acest caz așa de „la ordinei zilei” nu este chiar cazul dlui Sandu Tudor et comp.?

Eu nu cred. Dar cititorii ce cred?

În tot cazul:

Alături de toate ziarele și revistele cu adevărat creștinesci, noi, care cunoaștem bine viața de un creștinism eroic a Preasfințitului Iuliu, protestăm împotriva acestor fel de campanii și înfierăm cu indignare, încercarea de-a arunca noroiu asupra Preasfințitului Dr. Iuliu Hossu, care a continuat a rămânea același episcop mare și nepătat!

„Flori de crin”.

Din viața casnică alui Gh. Pop de Băsești.

— Fragment din opera „Gheorghe Pop de Băsești“, de Păr. Dr. Ioan Georgescu, care apare zilele acestea. —

Dându-și bine seama — Gh. Pop de Băsești — că fără de căsătorie n'ar avea adevărată, în 1860, el se căsătorește cu Maria Loșonți, o femeie caritativă și credincioasă.

Aceasta căsătorie e binecuvântată de Dumnezeu cu două fiice: Maria (Carolina) și Elena (Gheorgina)

Cea dintâi a murit la vârsta de un an. E îndușetoare însemnarea făcută de întristatul ei părinte, cu prilejul morții: „Moartă în 16 Ianuarie 1862 la 11¹/₂ ore și înmormântată la 18 Ianuarie și fericirea mea“. Dar și mai târziu, îndurerații părinți o pomeneau totdeauna cu ochii înlăcrămați, pe neuitata lor Linucă.

A doua fiică, venerabila doamnă Elena Hossu Longin, este și astăzi în viață. Ea e întemeietoarea Reuniunii femeilor române din Sălaj, a celei din Hunedoara cu reședința în Deva, creatoarea atelierului de țesături și cusături românești din Orăștie, președinta Uniunii femeilor creștine, scriitoare și conferențiară strălucită ș. a., — fericită sinteză a calităților cu care erau înzestrați nobilii ei părinți.

Știind, din proprie experiență, ce educație aleasă se dobândește în institutele călugărești, Gh. Pop de Băsești nu uită să trimită, în toamna anului 1873, odată cu sorioara sa Elena, orfană, rămasă în grija lui, și pe fiică-sa cu același nume, la măcăștirea sf. Maria a călugărițelor engleze din Buda-Pesta. El le șază în acest institut monastic, fiindcă în acest timp, precum arătam la locul său, ca parlamentar, are prilej să le vadă și să le supravegheze de aproape. Conducătoarea institutului, Ioana Schreiber, e o femeie excepțională. Poliglotă, ea vorbește foarte bine șase limbi (ungureste, nemțește, englezește, italienește și latinește); familiarizată cu toate obiectele de învățământ, ea le predă pe rând câțiva ani, în cursul supe ior al învățământului secundar; de o energie și putere de muncă uimitoare, ea e în stare să conducă o școală, nu un institut de 400 eleve. Distincția acestei conducătoare se vede din statul major de profesoare-călugărițe ce-și creasc, sau știuse să și atașeze din corpul didactic al capitalei ungare. Intre acestea profesoare, pe lângă surorile Musard (frânzuoaiice!) și Galbori (aceasta de origine română), notăm pe baroneasa Duart, profesoară de limbă și literatură franceză. Ce cult trezea aceasta femeie pentru marea națiune franceză! Și ce colaboratoare iscusită găsea, pentru întreținerea și alimentarea acestui cult, în numita conducătoare! Aceasta nu cruța nici o jertfă, când era vorba de educația fetelor încredințate conducerii sale. Cu ajutorul artiștilor dela Teatrul Național și Opera de acolo, ea montează cu un fast ca cel dela Saint-Cyr-ul doamnei de Meintenon, Athalia lui Racine. Cine a asistat vre-odată la o asemenea reprezentație, nu poate să uite nicicând mărețele acconete ale corului:

„Tout l'univers est plein de sa magnificence
Qu'on l'adore ce Dieu, qu'on l'invoque a jamais!
Son empire a des tempeș priedé la naissance.
Chantons, publions ses bienfaits!“

La această institut venia să facă lecții fizicianni Jedlib, una din somitățile universității din Buda-Pesta de atunci. Din când în când se abăteau pe acolo și artiști celebri ca Franz Liszt, Adelina Patti, Sofia Menter. Și

fiindcă o educație bună trebuie să prevină pe copiii și asupra răului și grotescului din viață, înțeleapta conducătoare nu s'a sfit să cheme la institutul, pentru documentarea elevelor, o trupă de Laplandezi, care uimia Buda-Pesta cu corturile, câinii, săniile și felul lor de viață. Aveau costume primitive din piei de animale, se hrăneau cu carne și sânge de cerb, cântau monoton, se mișcau greoi. Când vreuna din eleve, mai târziu nu excuta destul de frumos vre-o mișcare, era numai decât apostrofată cu cuvintele rămase proverbiale: „Vous dansez comme une laplandaise!“

Dar mai presus de aceste îndemânări și cunoștințe rămâne zăstrea sufletească de credință, de avânt, de devotament nefărșit, ce avea să primească tânăra Elena, fiica lui Gh. Pop de Băsești. Ea nu poate să uite nici când bunele îndumări ce a primit în acest timp dela atâtea profesoare iscusite, ori, în atâtea serii de cuvântări și conferințe, dela celebrul predicator Jezuit Weninger. Când cuvânta acest, nici o biserică și nici o sală nu era destul de încăpătoare pentru mulțimea ascultătorilor. Și, din fericire, șovinismul național unguresc nu încolțise pe vremea aceea. Tânăra Elena putea să primească, fără nici o observație din partea cuiva „Familia“ lui Josif Vulcan și alte publicații românești. Când a primit acolo vestea biruinței românești dela Plevna, ea n'a știut ce să facă de bucurie. În marea ei emoție, s'a dus în capela institutului, a aprins o lumânare înaintea icoanei Măriei Domnului, apoi, cădând în genunchi, a rostit o rugăciune, ca Ea, Prea Sfântă, să nu-și uite nici în viitor de România, grădina ei cea aleasă.

Am sărunit puțin asupra educației așa de îngrijite ce Gh. Pop de Băsești a dat fiicei și surorii sale (aceasta moartă și ea încă de tânără în numitul institut!), fiindcă puținii români și-au făcut datoria de părinte, ca el. Nemuritorul Gheorghe Barițu scria din Sibiu la 5 Dec. 1878 fericitului ei tată, că consideră pe fiică-sa „întocmai cu fiicele mele“, zicând el; de aceea îi trimite unieul exemplar de fotografie, pe care-l mai aveam dela 1864. La această adaogă câteva portrete istorice românești, decoperite de Al. Odobescu. Mai departe întreabă dacă le convine să treacă numele „domnișoarei“ El. P. de B. pe lista celor 12—15 românce din Ardeal care urmează să fie decorate cu crucea întemeiată de Doamna Elisabeta a României, în timpul războiului neațărnării, pentru merite femești? Iar Nicolae Densușianu, renumitul autor al lucrării istorice, „Revoluția lui Horia“ a caracterizat-o înaintea farmacistului A. Hențiescu din București, cu următoarele cuvinte: „O femeie superioară multor, foarte multor bărbați pe cari îi avem noi, stăt aici, cât și dincolo“.

Ioan Georgescu.

Mulțumim Părintelui Dr. I. Georgescu pentru bunăvoința cu care ne-a servit cu clișeuul lui Gh. Pop de Băsești care se află la pagina următoare.

Red.

UN CENTENAR

— Gheorghe Pop de Băsești. —

La 1 August a. c. s'au împlinit 100 ani dela nașterea marelui Gheorghe Pop de Băsești, lucru pe care cititorii noștri — în urma atâtor repetate articole scrise în cauză — îl cunosc în deajuns.

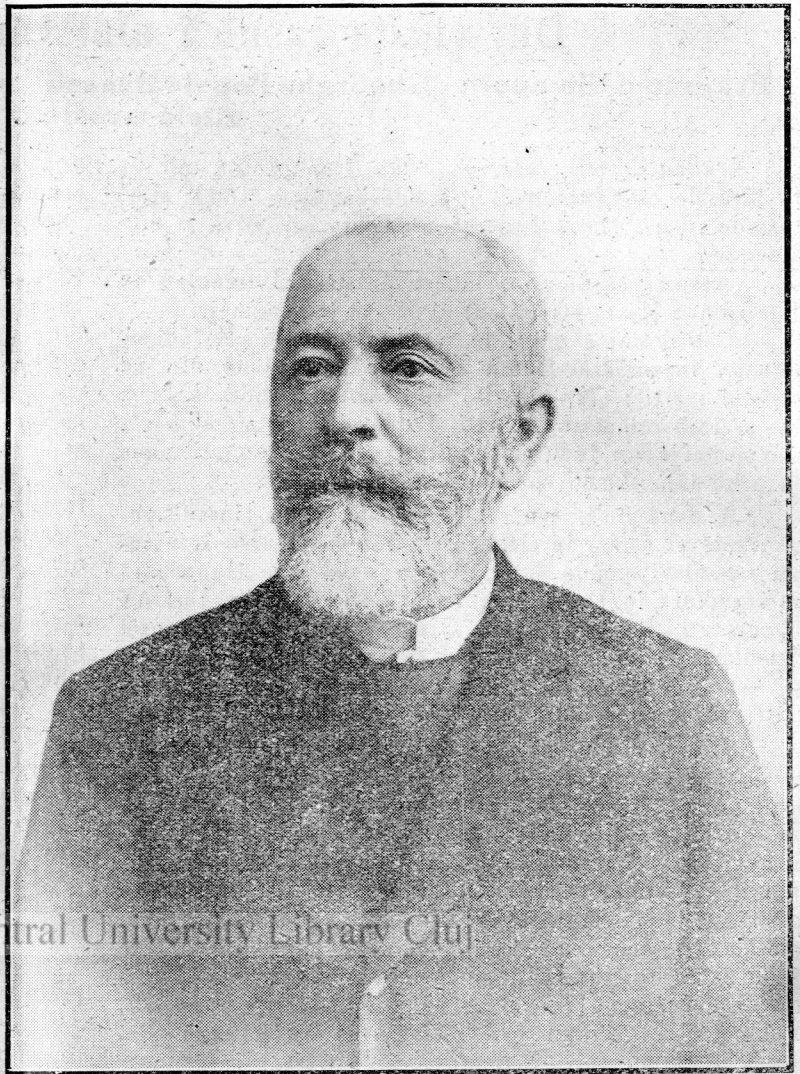
Anul trecut, când am sulevat ideea unei sărbătoriri — în legătură cu acest centenar — am scris mai multor publicații românești, ca fiecare să lucreze pentru sărbătorirea lui Gh. Pop de Băsești la 1 August a. c., pentru ridicarea unui bust în Zălau, așezarea unei plăci comemorative pe castelul familiar din Băsești și pentru publicarea unei biografii a Celui sărbătorit.

Sărbătorirea s'a făcut la Băsești, în 4 August a. c., prin zelul neobosit al d-lui Dr. Al. Aciu, f. prefect de Sălaj.

Răul a fost însă că, pioasa sărbătorire a deraiat puțin într'o manifestație politică și că — unii dintre cei ce au lucrat (în ultimul timp) pentru sărbătorirea centenarului — au arătat aceasta „sărbătorire de recunoștință“ ca și o inițiativă proprie, la care nimeni (până atunci) nu s'a gândit, pentru care nimeni n'ar fi scris înainte de dlor nici un cuvânt.

O mică deraiare dela adevăr care în marea vâlmășală a grabei cu care a trebuit să se pregătească sărbătorirea — având în vedere scopul mareț — ușor se poate trece cu vederea. Totuși, păcat că sărbătorirea dela 4 August nu s'a pregătit mai din vreme, în bună înțelegere prieteni și dușmani, ca aceasta sărbătoare să fi fost a tuturor Românilor, precum al lor a fost și fie-iertatul „Bade Gheorghe“!

În ceea ce privește „ridicarea bustului“ și „așezarea plăcii de marmură pe castelul familiar“ până acum nu s'a făcut nimic pozitiv. Societatea „Sălăjana“ a păpat — se zice — banii adunați cu reclama: pentru bustul lui Gh. Pop de Băsești. Puternicii zilei, cari administreză bugetele publice — dacă ar fi mai buni Români — ar putea înlocui pe cei ce nu și-au ținut angajamentul. Dacă nici aceștia, care ușor ar putea satisface acestei elementare datorii de recunoștință față de marele Român sălăjan, nădăjuim, că Florile de crin

George Pop de Băsești

— după ce cât de cât se vor întări — va ținea locul celor neputincioși.

Mult mai mult s'a făcut pentru „biografia“ lui Gh. P. de B. Prin străduințele neprecupețite numai și numai ale cunoscutului istoric transilvănean. Dr. Ioan Georgescu, în curând publicul Românesc va avea în mâini o vastă biografie a lui „Badea Gheorghe“. Cartea, care va număra peste 300 pagini, este sub tipar și nu vor trece multe zile până va vedea lumina zilei. Este lucrată pe baza unor vaste documente cele mai multe câștigate prin fiica marelui Sărbătorit: Doamna Elena, — care deși în vârstă înaintată își trăește cu sănătate zilele și anii ce-i mai are hărășiți dela Bunul Dumnezeu, — ori prin Biblioteca Universității din Cluj, unde sunt așezate cele mai multe documente în legătură cu Gheorghe Pop de Băsești.

Să dea Bunul Dumnezeu ca, în cel mai scurt timp să vedem — în Zălau — un bust al lui Badea Gheorghe, iar în Băsești — pe castelul familiar — o placă! Și cu aceasta ocazie o altă manifestație românească, a tuturor Românilor, de ori ce colorit politic ar fi!

TEOFIL A. BĂLIBANU-

Lui Isus

Două mii de ani și lumea încă tot nu Te'nțelege.
 Din potop de legiuire-i tot mai multă fără de lege.
 De Te-ai coborî Isuse, iar ca om în omenire,
 Ți s'ar pregăti o cruce pentru altă restignire!
 E atâta dușmănie și-i atâta sfâșiere
 De Ți-or da să beai și astăzi ca atunci oțet și fiere;
 E atâta viclenie între prieteni și între rude,
 Că se vor găsi și astăzi să Te vândă multe jude;
 Dintr'atâta calamnie, dintr'atâtea guri de cârpe
 S'o găsi și azi, Cristoase, gura care să Te scuipe;
 Din împletituri, de ură, din batjocură nebună,
 S'or găsi în lumea asta spini destui pentru cunună;
 Iar din lumea învățată de măștri și de calfe,
 Să-ți măsoare 'nvățătura vor fi Ane și Caiafe;
 Dintr'atâta lașitate, dintr'o lume de lichele,
 S'or găsi Pilați cât frunza, care mâinile să-și spele.
 Cel mai păcătos din lume prinde piatra și lovește
 Pe acel ce'n valul vieții ca și el păcătuiește.
 „Celace fără păcate și-a dus vieța și și-o duce“
 „In această păcătoasă prima piatră să arunce“
 Ai strigat atunci mulțimei furioase, Tu Isuse,
 Și lăsând să-i cadă piatra, gloata rușinat'se duse.
 Astăzi fără de rușine, fără urmă de sfială,
 Cei mai păcătoși din lume te improașcă cu morală;
 Mintea lor nepulnicioasă a pricepe nu-i în stare
 Cât sublim și ce virtute se ascunde în ertare!
 Când cu buze 'nfierbântate ai strigat: „Le iartă, Tată“
 Ai cuprins tot universul cu puterea Ta deodată
 Și plutind peste păcatul care stăpânește firea,
 Cu dumnezeescu-Ți suflet ai atins Dumnezeirea.
 Noi, încătușați de patimi și de rău străbun de fiare
 Nu putem urca sușul cure duce la ertare;
 Socotind că universul pentru noi se învârtește,
 Peste neamul de nemernici răzburarea stăpânește!
 Doamne, când în noaptea sfântă, în grădina Ghetsimani
 Te nălțai prin rugi la Tatăl și se-apropiau dușmanii,
 Cei mai credincioși discipoli i-a cuprins în mreje somnului
 De-au uitat că sunt de straje și veghează pentru Domnul.
 Ai rămas atunci, Isuse, părăsit de lumea 'ntregă,
 Și cu toate acestea lumea păcătoasă Ți-a fost dragă!
 Cum și-a adunat Caiafa toți mișei să Te prindă,
 Cum găsitu-l-au pe Iuda cu'n sărut ca să Te vândă,
 Cum s'a lepădat chiar Petre, rând pe rând, de Tin' Cristoase
 — Sunt apucături eterne ale lumii păcătoase.
 Tânărul umflat de carte, doctor în filozofie
 Amețit de fraze moarte și de diplomi de hârtie,
 În întorsături savante, în clăbuci nebuni de ură,
 Propovăduiește lumii Sfânta Ta învățătură!
 De-ai vorbi cu el Isuse, cum vorbeai atunci cu Ana,
 Doctorul Te-ar contrazice ca pe sluga lui satana;
 Ba Te-ar judeca Isuse, și Te-ar pune să-Ți dai seama
 Și spunându-i adevărul Te-ar lovi și el cu palma!

Doamne, Tu ce stai deadreapta Preaputernicului Tată,
 Pentru lumea noastră proastă Te mai restignește-odată!
 Vino iar ca om Isuse, jos în lumea omenească,
 S'or întrece fariseii care să te restignească!

George Bota.

„Mica floare dalbă“.

O Isuse, mi-am găsit chemarea în sfârșit
 Chemarea mea este iubirea. Da, în inima
 Bisericii, maica mea, voiu fi iubirea și
 visul meu se va realiza...

Sf. Tereza a Pruncului Isus.

Mică floare dalbă,
 Cu parfum de raiu,
 Tu în lumea tristă
 Surâzând răsai.

Stele, flori și mare
 Cu glas efemer
 Ți-au răpit, Tereză,
 Dorul sus în ceriu.

Vieța ta e cântec
 Plin de Dumnezeu
 Ce uimește firea
 Cu seninul său.

Roze aduni pe cruce
 Ca'n zimbiri cerești
 Lui Hristos în jertfă
 Să le risipești.

O regină mică,
 Peste inimi mari,
 Sfântă fără seamăn
 Pe pământ apari.

În Carmel, ca'n templu
 Jertfa pe altar,
 Te topești de doruri
 Fără de hotar.

Simți chemări sublime
 Și copil plâpând
 În iubire toate
 Le trăești cântând.

Moartea-ți dă extazul
 Vieții în priviri
 Și iubind treci pragul
 Veșnicei iubiri.

Azi ajunsă'n slavă
 Lângă Domnul sfânt,
 Sora, cu noi pururi
 Ești și pe pământ...

Ploi de roze'n inimi
 Ploaie dreapta ta.
 Și pe calea-ți mică
 Ne vom îndrepta.

P. Ion M. Gârleanu.

Maria în călătorie la Elisabeta

De: Ruth Schaubman.

Ea însași fir de trandafir
 Nu vede trandafirii-n cale,
 Ce cad în haina-i de porfir,
 Pe urmele micuțelor sandale.

Glas de clopot ingeresc,
 Ea clopotele ascultă lin,
 Si-n dulce obrazu-i fecioresc
 Străluce a cerului senin.

Trăind a vecinicii clipe,
 Ea trece culmea unui deal
 Cu umbra lor angelice aripe
 O îmbracă-n falduri de opal.

Ea însași cântec, par'că nu aude,
 Cum ingerii o proslăvesc în cântece...
 — Simțind copilul în sinurile-i crude,
 L-învăluie în a iubirei calde scutece.

In românește de:

Ilie Dăianu.

(Din „Berliner Illustrierte Zeitung“ nr. 43—1934.)

„Școala noastră de azi, poate da
 învățătură eminentă, dar nu poate da
 caractere.“

N. CREVEDIA.

Pustiu

Trei plopi de veghe stau la poartă
 Și crengile în vânt își scutur,
 Și frunzele cum sbor în aer
 Îți par c'ar fi aripi de flutur;
 Trei Plopi, mândrețe cum nu-i alta
 Ce străjuesc bătrâna casă,
 Iar când îi văd aceiaș jale
 Și-acelaș chin mă tot apasă!.

Tristețea s'a lăsat pe-o geană;
 Pustiu i-acum în băătătură,
 Și pe obrajii albi ca creta,
 Simt azi a lacrimii arsură;
 Pridvorul stă și el să cadă
 Și rău s'au coșcovit pereții,
 Iar în hvadă, năpădit-au
 Cucuta, bozul și scafeții!...

Vecinii mi-au ieșit'nainte
 Să-mi spună c'au murit părinții...
 Ei au plecat, iar eu rămas-am
 Să plâng în pragul suferinții;
 Un câine s'a pornit să urle,
 Iar ploaia rece bate'n geamuri,
 Și plopii mândrii dela poartă,
 Își scutur frunza după ramuri!

De ce-am plecat d'aici d'acasă,
 Când mă simțeam așa de bine?...
 Pe maica o lăsa-i cu jalea
 Și la icoane să se'nchine;
 Să'nalțe ruga către Domnul
 Să strângă lacrimi în năframă!
 De ce-am plecat în țări străine,
 Căci astăzi n'am cui zice: mamă?

Așa mi-a fost norocu'n vieță
 Să n'am pe nimeni pe sub soare
 Să n'am pământ, să n'am nici casă,
 Și chinul crunt să mă doboare:
 Norocul meu e suferința
 Ce-a răsărit ca și o floare,
 Isvor de lacrimi fără număr
 Și cântec pentru îngropare!

Dar plânsul, oare... ce e plânsul?
 E roua nalbei din poene,
 Și nestimate, pietre rare,
 Ce veșnic strălucesc în gene?
 În glastrele dela fereastră
 Voi strânge lacrima ca mirul,
 Cu ea să nviorez garoafa,
 Să'nviorez și trandafirul!...

Trei plopi de veghe stau la poartă,
 Să-mi strejuiască nenorocul,
 Aș vrea să plec în lumea largă,
 C'aici simt că mă'ncege focul.
 Pustiu și jale e în tindă,
 Pustiu și jale'n băătătură,
 Și n'am nici după ce bea apă
 Și nici ce mesteca în gură!...

Un câine s'a pornit să urle
 Și intunericul se lasă,
 Durerea fără de cuvinte
 Pe sufletu-mi stingher apasă:
 Intr'un ungher cu fața subț
 O văd ș'acum pe biata mamă,
 Cu ochii înroșiți de lacrimi,
 Ca altă dată... și mă cheamă!...

Vintilă Petrescu Vrancea.

De-ale Școlai:

La începutul anului școlar.

Inceputul anului școlar, e totdeauna un eveniment.
 Se mișcă iar un furnicar de-a-lungul și de-a-lă-tul țării.

...Și văd, deasupra acestui furnicar încăerat în luptă aprigă, cete întregi de duhuri. Se bat; se bat amar, cu încordare extremă.

Cetele sunt împărțite în două grupuri mari, în două partide: duhurile bune și duhurile rele. Fiecare oaste vrea să pună stăpânire pe acest furnicar mișcat, care aleargă, aleargă spre școli: spre școlile primare și spre școlile secundare... mai apoi o nouă mișcare: spre școlile superioare.

Sufletele acestui furnicar, sufletele copiilor și tinerilor, sufletul Națiunii de mâine, îl vrea fiecare oaste. Și de aceea se bat. Două lumi vreau să pună stăpânire pe aceste suflete, ca să stăpânească omenirea: lumea materială, cu morala falsă, cu morala amorală, sau chiar imorală, dar amăgitoare pentru moment — și lumea spirituală cu morala adevărată, bineordonată, curată, de valoare vecinică. Cea dintâi sunătoare, ademnitore pentru rup, pentru acuma; la sfârșitul ei însă, stă prăbușirea, anarhia, perirea. Cea de-a doua e demnă, chibzuită, nu negliă nici trupul, dar privește departe, în eternitate: armonizează celea trupești cu celea sufletești, conducând la liniște, siguranță, stabilitate, ordine, la mulțumire internă, neperitoare.

Trebue să recunoaștem, că suntem în luptă și că luăm parte chiar la aceasta luptă. Tabăra cu directivele materialiste, pline de pasiuni animalice, pline de falsități și de uriciuni, nu mai stă pe loc, așteptând să-i cadă în ghiare cei slabi, cei neingrijiiți, dar' a dat atacul deschis și cu putere. Își da

alură legală, raționabilă, de înțelepciune de menire, înaltă. Și amăgește. Atâta este de pieziș atacul, încât, de nu grijim bine, îl pierdem din ochi, ne dăm la o parte din calea lui, făcându-i loc să se dezvolte în dragă voe, ori chiar ne răpește cu sine, punându-ne în a sa slujbă. Trebuie să recunoaștem și să ne dăm seama.

Spiritul de după războiu, dușmanii pronunțați ai moralei creștine, indiferentismul între creștini, interesele de îmbogățire cu ori ce preț, cinematografele, literatura perversă, tendențioasă și cea cultivată numai pentru a face parale, asociații de propagandă internaționalistă, care ridică statui lui Iuda și lui Lucifer și altele, toate dau iureș asupra sufletelor copiilor și tinerilor noștri.

Să facem o scurtă privire practică.

În partea generală a programei de învățământ, celei mai noue, pentru școlile secundare cu 8 clase, se recunoaște, că școala are de scop *primordial educația sufletească*, inobilarea spirituală, a elevilor. Totuși se perde din vedere acest scop și cei mai mulți profesori nu au altceva în vedere, decât înmulțirea cunoștințelor laice, nebatându-și capul cu acel scop decretat principal, al educării sufletești, ori, recurg în acest scop la mijloace nepotrivite, neducătoare la scop; la mijloace formale, externe, sau în cel mai bun caz, numai speculative omenești. Cu de acestea nu se va ajunge scopul. Pe calea aceasta, în lupta pentru stăpânirea sufletelor, ajutăm cetele din tabăra materialistă, aducătoare de stricăciune și dezastru.

Trebue să fim preciși. Ori vrem cinste, ordine, morală complexă, integrală, caractere întregi și integre — și aceasta nu o putem obține, decât în baza moralei creștine, subordonând și combinând educația speculative-filosofică, cu educația creștină, pe față și programatic, înainte plănuită și pusă în practică; — ori, cu

măsuri de jumătate, sau lăsând să lucreze paralel, izolate, despărțite, creștinismul și filosofia, fiecare pe răspundere proprie, ba chiar lăsând aparența unei incompatibilități între acestea două — pe care, apoi, educatorii o prezintă chiar ca reală — vom duce educația sufletească de mal. Vom da faliment!

*

Revista „Flori de crin“ cu toată convingerea și cu toată hotărârea semnaleză, deoparte, simptomul foarte virulent și intențiv al luptei ce se dă pentru acoperirea sufletului copiilor și al tinerilor noștri, de altăparte cheamă cu toată puterea la muncă, pentru ducerea la biruință, a principiului unic adevărat, unic fericitor, ducător la scop: al educației morale creștine, la braț cu cea filosofică!

Să ne întărim rândurile, căci lupta e aprigă și se începe un nou an școlar!...

Cornel B. Andrea.

Necazuri școlare

Anarhia din învățământ — Satana scoate pe Dumnezeu din școală — Duplicitatea desonorantă a cârmuirii — Vrem cărțile pe față

(—) Se deschid școlalele. Era și vremea! In nu mai puțin de 3 luni de vacanță copiii numai bine s'au sălbătăcit și au uitat alfabetul. Creerul lor s'a desvâțat de munca intelectuală și sburdălnicia lor de cătușile disciplinei. — Și astea sunt abia unele din binefacerile vacanțelor exagerat de lungi. Mai sunt și altele, pe cari acum le uităm. De bucurie că, în sfârșit, totuși s'au deschis!

Se cade să ne oprim o clipă asupra evenimentului. Să aruncăm o privire asupra școlalei și asupra învățământului românesc. Tare am dori să-i putem închina imnuri de slavă. Din nenorocire, întreaga clădire are mai multe laturi de umbră decât de lumină. Se leagă de ea mai multă durere decât bucurie. Bat mai tare la ochi scăderile decât perfecțiunile ei.

Vom scrie deci despre unele necazuri școlare. Nu despre grijele, infinit de chinuitoare, pe care le au cei mai mulți părinți in aceste zile aspre. Preoții noștri sărăciți, cerșetori aproape, cari dau totuși neamului și țării contingentul cel mai sănătos, trupește și sufletește, de noi recruți ai cărții. Griji cari n'ar trebui să existe și e o crimă de stat perpetuarea lor. Trecem însă peste ele. Le lăsăm acasă, afară de pragul școlalei. Ne interesează acum mai mult ce-i înăuntrul ei.

Intrăm deci in uriașa uzină, in care se fabrică cetățenii și cărțurarii, știința și caracterele. — Rămânem incurcați. Numărul rețelor și necazurilor e prea mare. Incepând cu zidurile dărăpănate și sfârșind cu duhul de mucegăială materialistă ce străbate programa. Murdărie multă și dascăli răi Cărți nespuse de scumpe și tot atât de zăpăcite. Directive mereu schimbătoare și regim capricios, telegrafic. Neglijențe administrative și samovolnicii politicianiste. Și atâtea altele. E greu să le înșiri pe toate.

Unul din multele rele ne isbește mai dureros și ni-se pare mai primejdios. Este spiritul de duplicitate ce străbate întreg învățământul nostru. Lipsa de curaj a cârmuitorilor cari nu se pot decide definitiv pentru religia materiei. Lupta care se aranjază

in școala noastră, programatic și sistematic, între Dumnezeu și satana.

Spiru Hnret a făcut un contract cu puterile iadului. A închinat școala, și cu ea sufletul tineretului, duhurilor negre ale științei necredincioase. Lui Dumnezeu abia i-a mai lăsat un colțisor. O oră-două de instrucție religioasă. Și asta, pe cât s'ar putea raționalistă. De voie de nevoie, s'a admis însă și preotul in școală. Cu un rol de cenușotcă. Nu s'a schimbat însă nimic din vechile directive principiale. Așa că, spre definita zăpăcire a minților tineresti, același copil învață dela 8—9 că strămoșii lui sunt maimuțele, dela 9—10 că pe Adam l-a făcut Dumnezeu. Un profesor îi spune că Moise a fost un trimis al lui Dumnezeu, celalalt îl face un simplu jidov șmecher, care n'a făcut minuni mai mari decât ciobanul dela Maglavit. Preotul îl îndeamnă să meargă Dumineca la biserică, profesorul îi aranjază, pe aceeași oră, concursuri de fotbal. — O mai cumplită și mai perfectă școală de zăpăcire și distrămăre sufletească nici diavolul n'ar putea născoci!

Și comic este, dacă n'ar fi atât de tragic, că după toate astea ne mai și mirăm de rezultate. Ne sperie generațiile tinere, cu marea lor desordine și lipsă de consistență sufletească. Nu înțelegem sbuciumul desnădăduit al tineretului nostru. Avânturile lui spre ideal și căderile in mocirlă. Ne cutremurăm in fața valului de sălbătăcire morală care începe in școală și inecă in necinste întreaga viață publică.

Deși ar trebui să înțelegem odată, că e firesc să fie așa. Nu se poate altfel. Răsare, in viața publică, ceace semănăm in școală. Alungăm pe Dumnezeu de pe catedre, e firesc că diavolul să ocupe tribunele publice și fotoliile ministeriale. Semănăm zăpăceală, duplicitate, lipsă de curaj — in chip fatal sercerăm aiureală, lipsă de caracter, necinstea, șmecheria, chiulul, șperțaria și tot cortegiul de infamii care macină sănătatea și onoarea țării. Că de ce am fi buni și cinstiți, dacă nu este răsplată și pedeapsă eternă? Și cum n'om fi chiulangii, dacă nu știm cum stăm cu Dumnezeu; dacă de când eram mici, școala ne-a învățat să-l cam lăsăm uitat, într'un colț părăsit al conștiinței?!

Am vrea să știm odată, dacă cinstiții noștri cârmuitori vreau să ne mai țină școala multă vreme in acest echivoc desonorant? Ce vreau să facă cu religia? O țin și mai departe la colț, ori doară o scot cu totul din școală? S'ar părea că inclinăm mai mult spre această soluție din urmă. An de an, se taie câte oră de religie din program. Nici acum n'am scăpat de acest dar ministerial. *Clasa VII a școlalelor normale va avea o singură oră de religie, iar a VIII, acum înființată, nici una!* Aștia sunt doară băeți mari, n'au nevoie de poveștile popilor. Se vor inarma, in schimb, cât se poate de bine împotriva preoților, pentruca aruncați apoi asupra satelor să se certe cu popa, spre desfătarea și stricarea sufletească a bunilor plugari cari îi plătesc și îi susțin!

Dar dacă-i așa, dacă ministerul lucrează consecvent la scoaterea lui Dumnezeu din școală, mai onorabil ar fi, s'o spună pe față. Să nu se mai facă declarații mieroase și să nu se mai dea asigurări liniștitoare. Ci să se procedeze radical și deschis. Și consecvent. Să piară duplicitatea și echivocul! Să știm odată limpede cum stăm.

Și s'o știe țara întreagă. S'o afle milioanele de plugari, din truda cărora se ține întreg edificiul și

aparatură școlară. Piugari creștini, cari robotesc în credință, că odraslele lor învață în școală frica de Dumnezeu și omenia. Să știe și ei, pentru ce trudesc și ce otravă se toarnă în sufletul copiilor lor. — Așa să facă guvernul. Să fie cinstit și sălucreze pe față. Atâta îi cerem — Că apoi de rest ne vom îngriji noi.

*

Dăm după „Unirea” dela Blaj, rândurile f. îndreptățite de mai sus, pentru ca și cititorii noștri mai bine să vadă „codița” Francmasoneriei, care tot mai mult se vâra în școala de azi.

Cu acelaș scop dăm și articolul de mai jos, după „Porunca vremii” — București.

Redacția.

Iudeii în învățământul secundar.

Apararea învățământului superior dintr-o țară, compează drept ultima etapă a cuceririi jidovești, cea dintâi fiind înstăpânirea asupra finanțelor. Un popor ajuns în această din urmă fază, se poate considera iremediabil pierdut. Pentru că iudeii după ce i-au răpit bogățiile, după ce l-au aservit complect economic, prin școală, au posibilitatea să-l emasculeze și sufletește, să-i alieneze personalitatea istorică, săucidă în sufletul tinerețului orice svâcnire de spiritualitate autentică, de simțire creștină, de mândrie națională, de bărbăție și de revoltă. Cu alte cuvinte, poporul acesta e readus încetul cu încetul la animalitate, la un simplu ciclu de procese fiziologice, din care numai o minune dumnezeiască îl mai poate readuce la plinătatea spirituală a vieții.

Și e în adevăr cutremurător să ne gândim, că pretutindeni în Europa, pătrunderea ovreilor în învățământ, pe măsură ce avansa, avea drept rezultat vizibil destrăbălarea moravurilor, generalizarea unui epicurianism vulgar și abject, o gravă eclipsă a energiilor spirituale naționale, active și prezente în tot locul până aci. Franța ne poate sluji drept cel mai plastic exemplu în această privință. Căci decăderea spiritului francez nu începe de cât după difuzarea generală a spiritului și a forței iudeo-masonice. Iar dacă marea republică occidentală mai stă și astăzi în picioare, aceasta e desigur numai grație armatei, în care se mai încarnează încă dubla tradiție, ostășească și catolică, moștenită dela milițiile de elită ale monarhiei, precum și puternicelor organizațiuni didactice ale clerului francez.

La noi în țară, jidanii fac mari eforturi actualmente pentru a pătrunde în învățământul superior, în cel secundar deocamdată. Și trebuie să recunoaștem, cu o legitimă îngrijorare, că primele lor încercări în acest sens au reușit pe deplin. Astfel, corpul didactic superior a fost aproape în întregime masonizat; și din nefericire nu numai

profesorii cari n'au decât răspunderea catedrei, dar înșiși miniștri cari s'au perindat pe la instrucțiune de la război încoace, au trebuit să treacă mai întâi pe sub furcile caudine ale acestei luciferiene organizații. Toate eminențele tipicării, imbecilității și harpagoniei românești, începând cu ilustrul urangutan „cultural” Dim. Gusty von Beșleagă și sfârșind cu Petre Andrei și Angelescu, în anumite seri pe săptămână ajung simpli „frați” cu cei mai obscuri jidănași din publicistica și negustoria „românească”.

Ba ceva mai mult decât atât. Ori ce proiect de lege privind învățământul copiilor nației acesteia naționaliste și creștine, nu ajunge în parlament decât după ce în prealabil a fost în amănunțime discutat în loji și acordat în mod strict cu ilarianțele principii ale lui Mac Benac. Ce iese de aci nu e greu de ghicit. Școala Românească e adânc pătrunsă de spiritul jidovesc, cu mult înainte ca ovreii să fi călcat efectiv într'ansa ca profesori. De aci înainte nu le e greu „fraților” jidani, cari în loje se bat cu familiaritate peste burtă cu miniștri și cu secretarii generali, să se strecoare, unul câte unul în învățământul secundar și de aci în universități. Și cu chipul acesta, după ce ne-au jefuit și dezonorat, după ce-au generalizat printre noi cu atâta satanică îndemânare anticele plăgi ale Egiptului, jidanii ajung în sinistra postură de a dispune ca de o pastă maleabilă și susceptibilă de orice formă, de însuși sufletul tânăr al nației acesteia.

Chiar în momentul când scriem aceste rânduri, profesoria românească naționalistă este adânc indignată de faptul că, deși s'a hotărât, în urma unui aviz al contenciosului ministerului instrucțiunii, ca să nu se mai facă nici o detașare în învățământul secundar decât cu acei cari îndeplinesc toate condițiunile prevăzute de lege, totuși, în fruntea listei celor detașați la București figurează jidanul Benedik Kanner, bufonul liceelor pe unde trece și individ lipsit de orice îndreptățire legală nu numai de a fi detașat, dar chiar de a profesa! Pentru că acest Kanner nu s'a prezentat niciodată la vreun examen de capacitate ci a fost titularizat numai pe baza faptului că a suplinat câțiva ani în învățământ. Jidanul e puternic însă, nu prin însușirile intelectuale pe cari nu le are, ci pe calitatea de „frate” cu harpagonul din loje. Și cazuri de acestea sunt multe...*)

Impotriva acțiunii acesteia de iudaizare a învățământului, împotriva acestei manevre criminale de a secătui sufletul național de cele mai prețioase resurse, trebuie să lupte profesoria naționalistă românească. Știm că tinerii profesori mai ales, sunt pătrunși de vâpaia eroică a luptei, de setea de a regenera nația spiritualicește pentru a o reda astfel marelui său destin. Cunoașterea personal printre aceștia

oameni cari ar cinsti învățământul oricărei țări europene. Dela aceștia așteptăm organizarea marelui efort care să aibă drept rezultat nu numai eliminarea iudeilor din învățământ, dar și purificarea sa spirituală de toate toxinele semite ce i s'au inculcat prin frammasonerie.

Ei trebuie să zidească școala cea nouă, esențialmente naționalistă și creștină.

Nicolae Bogdan.

1) Intr'un alt număr al Poruncii dl. N. Bogdan a și înșirat o mulțime de cazuri similare. N. R.

Scoala Inferioară și Superioară de Menaj „Sfânta Tereza“ — Cluj

Strada Avram Iancu Nr. 58.

Prospect.

Școala are două cursuri: 1. Cursul inferior. 2. Cursul superior și anul de practică pentru absolvenții cursului inferior.

1. **Cursul inferior.** Cursurile durează 4 ani și au de scop să desvolte în viitoarele stăpâne de casă, gustul și priceperea pentru conducerea casei și a familiei și să pregătească elevele pentru continuarea studiilor în secția normală de specialitate, care le dă dreptul de maestre la școlile de menaj.

Cursul constă din studii teoretice și aplicațiuni practice în atelierele de bucătărie, spălat, călcat, lucru și țesut.

Condițiunile de admitere: In clasa I. cursul inferior se primesc elevele absolvente de curs primar. In clasa II. se primesc eleve cari au promovât clasa I. a unei școale cu caracter secundar, iar în clasa III. eleve cari au promovât clasa II, a unei școale cu caracter secundar, aleva cari au făcut o școală de menaj rurală cu III. clase, precum și cele cari au cursul complimentar complet. In clasa IV. se primesc absolvențele școalei profesionale gr. I și absolvențele cursului inferior de liceu.

Dacă cererile vor fi mai multe ca numărul locurilor vacante, elevele vor depune un examen de admitere la limba română și aritmetică, din materia învățată în clasa precedentă.

Elevele sunt interne și în mod excepțional se admit a fi externe, dacă părinții locuiesc în oraș.

Inscrierea elevelor se face la cancelaria școalei între 1 Iulie și 15 Septembrie. Cererile de înscriere vor fi însoțite de următoarele acte: Certificat de absolvire, certificat de naștere, de naționalitate, botez și vaccinare.

Școala este etatizată însă întreținerea, plata profesorilor și a personalului este suportată din taxele elevelor, deci unica sursă de venituri.

Pentru întregul an se plătește o taxă globală

de 7.000 Lei, în care sumă se cuprind toate taxele școlare și de întreținere în internat.

Elevele cari sunt în oraș și vor să fie externe, în condițiunile de mai sus, vor plăti o taxă școlară de 2.000 Lei. La înscriere se va plăti 1.000 Lei. Plata taxelor se face în 4 rate: 1. La înțrarea în Internat se va plăti suma de 2.500 Lei. 2. In Decembrie 2.000 Lei. 3. In Martie 2.500 Lei.

2. **Cursul normal de gospodărie,** are de scop pe lângă formarea femeiei pentru viață a-și conduce cu demnitate, pricepere, căminul și familia sa, precum și formarea viitoarelor profesoare de menaj de orice grad.

Sunt admise la acest curs anul 1.: bacalaurate, absolvente de liceu și școale normale de învățătoare.

Cursurile durează 3 ani și sunt teoretice și practice în atelierele de bucătărie, spălat, călcat, lucru de mână (croi), țesut, tricotaj.

Dacă numărul celor înscrise este prea mare, atunci se va depune un examen de admitere sumar după terminarea examenului de bacalaureat din sesiunea Septembrie.

Inscrierile se fac între 1 Iulie și 25 Septembrie la cancelaria școalei.

Cererile de înscriere vor fi însoțite de următoarele acte: Diploma de absolvire liceului, bacalaureat sau diploma de absolvire a școalei normale de învățătoare, certificat de naștere, naționalitate, botez și vaccinare.

Toate elevele sunt interne și în mod excepțional se admit eleve externe dacă părinții locuiesc în oraș.

Pentru întregul an se plătește o taxă globală de 12.000 lei, în care sumă se cuprind toate taxele școlare și de întreținere în internat.

Elevele cari doresc și au dreptul de a fi externe, vor plăti o taxă școlară de 3.000 Lei.

Plata taxelor se face în rate: 1. La înțrarea în internat se va plăti suma de 4.000 Lei. 2. In Decembrie 4.000 Lei. 3. In Martie 3.500 Lei. 4. In Mai 500 Lei.

Pentru cele externe se fixează numai 2 rate, ultima fiind după vacanța Crăciunului.

Toate elevele la înțrarea în internat vor prezenta un act medical prin care să se constate, că nu există vre-un caz de boală molipsitoare în familie.

La înțrarea în internat, elevele vor aduce cu sine obiectele necesare de pat și salteauă de lână ori de păr de cal și acoperitor alb și corp. Uniforma este obligatorie atât cea de curs, cât și cea de atelier. Amănunte se pot lua zilnic dela secretariatul școlii. Pentru disciplina educativă a elevelor, este obligator, ca fiecare elevă să aibă un

corespondent autorizat de părinți. Elevele nu au voie sub nici un motiv să iasă din internat decât cu corespondenții cari vor iscăli în condica respectivă ora ieșirii din internat și ora intrării.

Toate elevele plătesc o taxă pentru uzarea vaselor de 200 Lei, taxă care trebuie achitată cel mai târziu după vacanța Crăciunului. La baie se plătește cu taxa de 10 Lei.

Facultativ pentru eleve e luarea de ore de pian, cu profesoara școlii taxa va fi 200 Lei lunar, cu dreptul de a exersa o oră pe zi și 2 ore pe săptămână cu profesoara. — În fiecare lună se va examina rezultatul în fața direcțiunii. Tot facultativ e luarea de ore de limbă franceză, germană, engleză și italiană.

Activitatea școlii. Școala de Menaj „Sf. Tereza” a participat la diferite expoziții de specialitate... fiind premiată de 2 ori cu medaliile de aur. La sfârșitul fiecărui an școlar se organizează expoziții practice pentru fiecare atelier expunându-se obiectele lucrate de elevele școlii.

Dată fiind importanța școalelor de menaj pentru sănătatea individuală ori igiena socială, cum și pentru economia și arta casnică, îndreptarea spre aceste școli a fetelor tinere, înseamnă îmbunătățirea traiului și propășirea neamului.

Uniforma reglementară și obligatorie:
O bască, 2 șorțuri negre, 2 gulerașe, 2 șorțuri gri, 3 șorțulete albe mici, 3 șorțuri albe, 2 perechi încălțăminte neagră, tocure joase, 12 cârpe pentru veselă. Toate după uniformă.

Pe lângă elevele ordinare se primesc și persoane particulare care vor să se perfecționeze în arta culinară sau la unul din atelierelor școlii, obținând după minimum 3 luni de practică o dovadă despre practica făcută.

În acest sens amatoarele se pot interesa la cancelaria școlii de condițiile impuse.

DIRECȚIUNEA.

In atențiunea studentelor

notăm că tot în Cluj, pe str. Avram Iancu nr. 58, se află un foarte frumos cămin modern pentru fete (studente universitare) care este condus de aceleași surori, aparținătoare Congregației „Sf. Maria”. Aici nu numai mâncarea și întreaga prevedere care privește corpul este foarte curată și îngrijită, ci și îngrijirea sufletească este cum trebuie să fie într'un institut ceștin. De aceea, părinților, cari vreau ca odreslele lor să nu se piardă într'un oraș plin de ispite, cum este și Clujul, le recomandăm călduros și sincer acest cămin, în care studentele, vor putea asculta sf. Liturghie nu numai în Dumineci și Sărbători, ci și în zile comune — dacă vor vrea —, iar din când în când și cuvântul de învățătură al diferiților preoți, dar mai ales cuvântul cunoscutului orator bisericesc: Preot-profesor Dr. Titus Malai.

C R O N I C A

Trăim în România? Da, cu numele. De fapt și azi — după 17 ani de Românie, în toate, *minoritarii* au cuvântul. Doar' e arhicunoscut cântecul:

„E jale mult 'n Țară,
Căci streinul e stăpân.
Cerșetor la el acasă
A ajus bietul român...”

Ah, adevărul acestor cuvinte e prea crud, încăt dacă le mai auzi și cântând, pe melodia lor, îți sfâșie inima!

Nu numai în oficii — pe la Administrația Financiară mai ales și Prefectură etc. — sunt stăpâni steinii, ci până jos. Nici ca simplii lucrători la C. F. R. Românii nu încep de strein. De ce? Pentrucă „șefii de echipe lucrătoare” sunt minoritari. Aceștia, natural, angajează, cât pot, exclusiv din neamul lor, căci la C. F. R. munca se plătește, la zi, cu 38 lei și nu trebuie să muncească (așa cum muncesc!) de cât dela 7 (câte odată 8) la 17, având, bineînțeles și timpt de odihnă la amiază.

Aceasta pentru minoritari.

În acest timp, Românii — bieții de ei — muncesc la streini „din zori și până înserează” pentru câte 10—15 Lei, iar nu odată s'a întâmplat pentru 8 (zi: *opt lei*) la zi fără mâncare! (Pot servi cazuri reale, dovedite!).

Iată soartea bietului Român din România Mare, pe care — în plus — îl mai bat pe nedreptul și jandarmii înconștii, ca tot mai mult să se îngrozească de aceasta Românie!

O fericit „Țăran Român”, cum te fericesc toate partidele politice! Cum îți poartă de grije (la alegeri!) cu păhărașul (de o parte) cu bota (de altă-!

Până când?!...

Anunțăm

că Surorile Congregației sf. Maria, cari conduc Școala de Menaj „Sf. Tereza” din Cluj (str. Avram Iancu 58), pentru a pune capăt odată înșelătoriilor ce se fac cu ornatele bisericești, se angajează ca ornatele bisericești să le lucreze complet (fără material) pentru modesta sumă de 400 (patru sute) lei.

Indemnăm, deci, pe toți aceia — sau acelea — cere se interesează de cumpărarea vestmintelor preoțești pentru biserică, să-și fină de datorie a-le comanda prin acestea Surori. Indemnul prezent îl facem din două motive: 1) pentrucă, în felul acestora, ornatele sunt mult mai eftine, foarte bine lucrate și după măsură. 2) pentrucă ajutăm și o tină Mănăstire, care plantează și îngrijește atâtea flori în grădina lui Iisus și se străduiește foarte mult pentru binele Bisericii.

VIATA

— Roman —

(de Sabin G. Truția).

Cap. 14.

Povestea unei cununii.

— Doi țapi! ordonă scurt avocatul Lucian Popescu, adresându-se către unul dintre băieții de serviciu cari mișunau grăbiți printre mesele împopulate ale cafenelei și întorcându-și privirea spre tânărul, care îi ținea tovarășie complectă: Hotărît lucru, astă seară am să chefuiesc, fiindcă tare mis revoltat. Pardon! voiam să zic „sunt”. Bănățeanul spune „mis și până mă voi obișnui cu noua etimologie, sau... cum să-i mai spun... Ei comedie! se bătu cu palma peste frunte. Ajută-mă când vezi că mă potignesc.

— Cu limba literară, interveni avocatul Olteanu.

— A, da! mersi dragă Tiby. Adecă așa: Până mă voi obișnui cu limbașul literar, se va scurge multă apă pe canalul Bega. Un lucru însă e cert: Astă seară am să chefuiesc, fiindcă tare mis, adecă „sunt” necăjit. O cam încurc eu cu limbașul literar, dar vorba ceea: tot Banatul e „fruntea”.

— Admit, dar lasă te rog etimologia și circumstanțele atenuante până mâine la tribunal. Acolo vei putea să vorbești oricum și orice. Acuma însă vorbește-mi despre chestiunea care mă interesează.

— Scuză că m'am abătut dela subiect, dar numai provincialismele sunt de vină. Și cum spuneam, mirii, urmați de suita invitaților, o luară dela primărie spre biserică. Câțiva gură-cască, între cari mă numărăm și eu, ne urcarăm într'un taxi și o luarăm pe urmele lor.

— Poțitiți d-le avocat...

— Așa, picuile, fii serviabil, ș'apoi n'avea grijă, primești dela mine un leu bacșiș. Băiatul așeză paharele cu bere pe masă, zâmbind cu înțeles și își văzu de lucru. Avocatul Lucian sorbi câteva înghițuri și, sbicind spuma ce i se lipise pe mustățile stufoase, reluă: N'am de gând să te plictisesc, înșirându-ți numele indivizilor cari au fost prezenți la cununia Marcellei — sau la înmormântarea ei, cum o numești tu — și nu-ți voi descrie nici toaletele elegante ale damelor cari făceau parte din suita invitaților. Amănuntele acestea ți-s'ar părea banale. Pe cât știu, la astfel de ceremonii ai asitat de multeori, chiar în calitate de naș — cu câte o nașă im-

provizată „ad hoc” — așa că n'ar avea nici-un rost să mai înzist. În tot cazul însă merită să-ți amintesc un lucru: Aveam impresia că publicul e deprimat. De obicei, cu astfel de ocazii se zâmbește, ba uneori cucoanele își permit chiar să râdă, făcând glume pe socoteala mirilor sau a nașilor. De data aceasta însă nu zâmbea nimeni. Adecă pardon, să nu mint, spune avocatul Lucian, golindu-și paharul. În câteva rânduri am surprins zâmbetul sarcastic al avocatului Filipanu. Făcea și el parte dintre invitați. Dar, în afară de el nu s'a mai găsit nimeni să zâmbească. Îți venia să crezi că publicul nu asista la cununie ci la o înmormântare. Iar când ceremonia religioasă ajunse punctul culminant, în biserică se făcu o liniște atât de adâncă, încât se auzia clar pocnetul ușor al smirnei ce ardea în cădelnița de argint. Și lucru curios... Asistam la această ceremonie numai așa... întâmplător, sau — dacă îți mai convine — în calitate de ziarist, vorba ceea privitor ca la teatru... și totuș. simțeam cum mi-se taie respirația. Allo! băiatule, încă doi țapi!

— Nu, Lucian! protestă Olteanu. Am mai luat două pahare și pentru mine ajunge. Știi că nu sunt obișnuit cu băutura. De altfel, mai am încă destulă bere în pahar.

— Haide, nu face mofturi. Eu am luat cinci și totuși nu mă vâcăresc. Dă-o pe gât, căci dacă se încălzește nu mai e bună.

— La tine e altceva, surăse Olteanu. Ești obișnuit cu chefurile. Mie însă nu-mi face bine. Și ridicându-și privirea spre băiatul de serviciu, care aștepta lângă masă direct, îi spuse: Adu numai un pahar.

Lucian strânse din umere.

— Bine, nu vreau să-ți fac silă; și, aprinzând o țigară, continuă: Când părintele Avram le luă mirilor consenzul, în biserică se făcu o liniște adâncă.

— Dorești tu, Andrei întrebă părintele domol, să iei în căsătorie pe Marcela din dragoste curată?

— Da răspunse acesta.

— Și promiți că vei trăi cu ea în pace și bunăînțelegere până la sfârșitul vieții?

Da! fu răspunsul prompt.

— Și mireasă, se adresă acum către Marcela, vrei să te căsătorești cu Andrei din dragoste curată?

Tăcere grea...

Chipul blând al preotului exprimă îngrijorare. Și privitorii cari au

stat în apropierea mirilor afirmă că Marcela ar fi avut câteva tresăriri.

— Nu te silește nimeni la pasul acesta? întrebă părintele Avram, ridicându-și spre mireasă privirea blagă.

— Nu, părinte, șopti acum Marcela, descoperindu-și fața ascunsă sub vălul de mireasă.

— E cam timidă copila, interveni Desianu, frângându-și mâinile iritat. Nu de geaba a fost educată în pensionul surorilor Franciscane.

— Da, da, aprobară câțiva dintre invitați.

Părintele își netezi îngândurat barba mătăsoasă, și privind stăruitor în ochii Marcellei, reluă: Va să zică pasul acesta îl faci din voie liberă. Bine, fiica mea. În cazul acesta nu-mi rămâne decât să-l rog pe D-zeu să blagoslovească această căs...

Dar părintele nu putu să termine fraza începută, căci în momentul următor se produse o panică. Din neabăgare de seamă, lumina ce o ținea Marcela în mână, atinse vălul de mireasă și aceasta luă foc. Ca norocul, nașa nu-și pierdu-se prezența de spirit. O cuprinse pe Marcela în brațe, și prin intervenția părintelui Avram, reuși să înăbușe flacăra. Liniștea se restabili. Datorită însă acestei scene deprimante, publicul părea și mai dezolat. Părintele accleră slujba și câteva minute mai târziu, tânăra pereche se îndreaptă spre esire.

Avocatul Lucian își goli paharul și reluă: Nu știu ce impresie a făcut asupra altora această cununie, pe mine însă nu m'a încântat de loc. Și ai să vezi, dragă Tiby, această căsătorie se va sfârși cât se poate de tragic.

— De-ce? întrebă Olteanu visător. O deduci poate din împrejurarea că s'a aprins vălul de mireasă?

Avocatul Lucian clătină din cap

— Nu sunt superstițios. Și prin urmare, nu pot să cred în vorbe băbești. Preciz însă acest sfârșit bazat pe propriile mele mijloace de a pătrunde în taina viitorului. Dar spune-mi, nu vrei să mai iei un țap?

— Voi lua și eu, dar mai târziu.

— Și de ce nu acuma? Haide, zău, căci e genant pentru mine să beau singur. Cremenea ei de lume! Tare s'au mai putut ticăloși oamenii! Doi țapi băiatule, dar repede!

Își aprinse iarăși o țigară și ofiă. Sincer spunând pe inginerul Stoică l'am simpatizat mult și crezându-l băiat de caracter, îl admiram chiar. M'am convins însă că nu merita această admirație.

— Cum așa? întrebă Olteanu surprins.

— Vrei să ți-o spun? Ei, bine, inginerul Stoica nu merita să fie simpatizat, fiindcă... a fost un laș!

— Te înșeli, Petrișor era un băiat foarte corect și pentru cele înfăptuite el nu este vinovat.

(Vă urma.)

BIBLIOGRAFIE

Sf. Alfons de Liguori: **Ceasuri de închinare**, trad. de Păr Fr. Hubic.

Părinții dela Bixad, cari de-un timp ne dau atâtea cărți alese, au îmbogățit literatura bisericească cu o nouă perla. Destul ca, pe o carte, să vezi numele sf-lui Alfons de Liguori pentru ca ea să te cucerească din primul moment. Pentru cei ce obișnuiesc a petrece momente de adoratie, în fața Euharisticului-Impărat: Hristos, „Ceasurile de închinare“ pe cari — într-o limbă aleasă — românească — ni-le-a dat d'istinsul părinte: Francisc Hubic (creatorul și conducătorul vestitului cor „Hubic“ din Oradea), sunt un nou har cerese, cari vor vârșa multă mângâiere sufletească în sufletele celor desnădăjduiți ori prigoniți. În acest volum, de 160 pagini, ce se poate avea dela Mănăstirea Bixad (j. Satu Mare) cu 20 lei, se găsesc minunate meditații euharistice, împletite frumos cu meditații — de-asemena zilnice — pentru Preacurata Fecioara Maria.

Indemnăm din inimă pe toate cititoarele noastre ca nu numai fiecare cititoare să renunțe la o cutie de pudră și să-și comande număidecât aceasta carte (trimițând banii înainte) ci, practic, în prima lună după ce vor primi aceasta carte, să facă „vizitele“ la Pr. asf. Sacrament ș. P. C. F. Maria, după instrucțiunile din aceasta carte.

Harurile pe cari le vor primi cei ce cu gând curat și sincer vor face vizitele, vor fi neprețuite.

„Orologhionul“ cel mare, care cuprinde urmarea tuturor orelor și toate câte sunt de lipsă pentru săvârșirea laudei dumnezeiești de toate zilele și care s'a tipărit anul trecut în vestita tipografie arhidiecezană dela Blaj, deși l-am mai pomenit — acum, când se împlinește anul dela apariție — nu putem ca să nu repetăm cuvintele de admirație pe care le avem față de aceasta operă, care este, credem, măcar una dintre cele mai desăvârșite opere — dacă nu chiar cea mai desăvârșită — dintre toate lucrările, de acest fel, pe care le-a dat atât bătrâna Tipografie dela Blaj, cât și oricare Tipografie creștină din Tară.

Nu numai ca stil, ortografie, inovații salutare, etc. (excepție face numai „Născătoarea“ în care s'au strecurat două greșeli) este la culme, ci și din punct de vedere tehnic. Hartia fină-subțire, tiparul curat și artistic, în două culori, împărțirea plăcută a materialului, totul, este așa de bine, așa de plăcut orânduit că, dat fiind și faptul că are o formă anume „portativă“, îl duci cu atâta bucurie în toate călătoriile tale, în cari, el — Orologhionul — îți procură nespusă mângâiere și liniște duhovnicească.

Orologhionul acesta egalează cu cel mai modern „Breviarium“ din Apus și face cinste — luând în considerare chiar și numai partea tehnică a lui — și celui mai pretensiv preot. De aceea nu putem îndesjuns admira munea părinților: Dr. Victor Macavei, Ștefan Roșanu, Aurel C. Domșa, Ioan Crișan, Alex. Lupeanu-Melin, Vasile Suciș și a d-lor: J. Spineanu și Miron Reșu.

De asemenea însemnăm cu multă bucurie ideea fericită — prima dată realizată de către acești Blăjeni — a împărțirii în strofe, cari fac să fie mult mai ușor de înțeles, cei peste 70 psalmi afăptori în Orologhion.

Are 654 pagini și legat frumos în pânză ori piele, se poate avea cu 300 lei.

Preot adevărat nu poate rămânea fără acest „Orologhion“. Soțiile și fetele de preot să fie purtătoare de grije și în aceasta privință!

POSTA REDACȚIEI.

Unirea — Blaj.

În numărul de pe lunie al revistei am făcut o mică recenzie Unirei, care a fost interpretată greșit de către Conducătorii ei. De aceea, atât pentru lămurirea Conducătorilor Unirei, cât și pentru a cititorilor noștri cari ar fi citit și Posta Redacției cu pricina din Unirea, ținem să ne lămurim în următoarele:

Noi, dela începutul apariției noastre, dorim să facem schimb cu Unirea. Aceasta și pentru ea însăși și pentru Conducătorii ei, față de care am fost și suntem și azi cu deosebită considerație. De aceea, când am trimis primul număr Redacției, am rugat-o să binevoiască a ne onora cu schimbul. Am trimis și numărul 2 și 3 înzădăr Atunci, pe adresa Unirei n'am mai trimis revista, dar am continuat a trimite pe adresa d-lui Director și Redactor, cărora le trimitem și azi și cari au binevoit a se înrola între colaboratorii revistei (Păr. Redactor a și scris odată în revistă). Noi, conform obiceiului general, n'am recenzat decât revistele și cărțile primite. Anul acesta ne-am gândit să facem unica excepție cu Unirea. Și am făcut-o în lunie, când, făcând Unirei o scurtă recenzie nu o puteam așeza între cele vechi (pe care le-am mai fost recenzat) ci, natura!, numai între cele

noui. Pentru a evita ori ce motiv de gelozie și supărare între publicații, totdeauna le-am așezat după alfabet. Cum „Unirea“ se începe cu litera „U“ care, precum toată lumea știe, este antepenultima din alfabet (iar cu v și z n'am avut publicații de recenzat), Unirea — în mod natural (ori fatal) — a căzut la sfârșitul publicațiilor recenzate.

Aceasta a fost culpa noastră pentru care s'a supărat Unirea pe noi, (deși noi nu suntem vinovați că litera „U“ este la sfârșitul alfabetului) și ca urmare ne-a întâmpinat dragălaș la „Telefon“. Noi am aflat întâmplător, dela prieteni, căci Unirea nouă nu ne vine (deși am cerut-o și deși noi f. bucurosi trimitem revista m. st. Conducătorii) din lunie a. c. nu vine nici parohiei pe care Red. rev. noastre o păstorește, deși — afară de anul curent — parohia este în rând cu plata. Toate lucruri pe cari imediat ce am aflat de „Telefon“ le-am scris Redacției repetând rugămintea ca „să binevoiască a ne acorda schimbul și să continue a trimite Unirea pe adresa parohiei“. Neprimind nici foile, nici răspuns, am presupus că scrisoarea n'au primit-o. De aceea dăm acum acestea lămuriri.

Încă ceva.

Când am făcut recenzia n'am scris mult despre Unirea nădăjduind că doar' doar' ne-o vor trimite și atunci ar fi natural să-i facem o recenzie mai amplă. Totuși am scris că e „foarte bine redactată“ că „adeseori formează opinia preoției din Ardeal“ și că este condusă „în spirit național și creștinesc“. Toate lucruri adevărate. Culegătorii însă au făcut o greșală la cules: în manuscris mai era scris „foarte bisericească-politică săptămânală“, iar culegătorii au cules — fără să-și fi dat seama — „unară“. Aceasta este greșala pe care nu am voit-o — Dumnezeu ne vede — și pe care o recunoaștem. Pentru aceea, prin aceasta, și facem cuvenita rectificare, declarând tare că „Unirea“ nu efoaie lunară, ci săptămânală.

Ca urmare, la acestea lămuriri, cred că și preacinstiți Conducătorii ai Unirei — și alți cititori nedumeriți — ne-au înțeles că gândul nostru a fost departe de a supăra în vre-o formă, Unirea. Tâșgul nostru nu-l întrebuintăm față de serierile creștine. Avem cu cine ne război.

Ș, că am grăit adevărul curat, Domnul a văzut.

